(Live) Pháp đàm ngày 7 khoá thiền 9 ngày ở chùa Long Hưng (2-10 12 23)

https://www.youtube.com/live/H5-UNA85Xjs

Nam Mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật.
Chào tất cả quý vị thiền sinh đang ở chùa Long Hưng và các vị thiền sinh đang ở trên Zoom Nhất Hướng.

Hôm nay là ngày thứ bảy của khóa tu học 9 ngày tại chùa Long Hưng.
Về pháp hành, hôm nay quý vị thực hành chánh niệm, nhớ đến tích cực, chú tâm quán sát tâm nơi tâm, với mục đích là để hiểu biết đúng như thật về tâm.
Do hiểu biết đúng như thật về tâm, quý vị kinh nghiệm được Tuệ giải thoát.

Về pháp học, quý vị nghe giảng bài hóa sanh, bài luân hồi tái sanh. Và bài hóa sanh để quý vị hiểu được cái gì đi luân hồi tái sanh? Nếu còn luân hồi tái sanh thì đời sống của hóa sanh khổ cực như thế nào? để quý vị hiểu biết đúng sự thật về khổ.

Bây giờ tôi xin trả lời các câu hỏi mà quý vị đã gửi cho ban tổ chức.

Câu 14 của Phạm sân Hải:

Câu hỏi: Thưa thiền sư, các bài giảng của sư rất tuyệt vời và dễ hiểu. Tuy nhiên, có một việc mà con vẫn băn khoăn chưa biết tư duy thế nào cho đúng, xin sư giải đáp giúp con ạ!

Con nên nghĩ thế nào về việc sinh con đẻ cái? Thiền sư vẫn nói đạo Phật dạy con người sống đúng tự nhiên, vậy con đang bị chia rẽ bởi hai cách nghĩ sau:

1. **Sinh tồn và duy trì thế hệ sau là nhu cầu tự nhiên và cơ bản nhất của mọi loài, dù là động vật hay thực vật bậc cao hay bậc thấp, vì vậy sinh con cái là hoàn toàn mong muốn, thuận tự nhiên.**

2. **Sinh con cái là do tâm mong muốn của cha mẹ muốn có người nối dõi chăm sóc, muốn có trẻ con cho vui cửa vui nhà.**
   Công việc cộng với việc nếu mục đích cuộc sống là chấm dứt khổ, chấm dứt sinh tử luân hồi thì việc có con cái không có ý nghĩa và là do lòng tham, hiểu sao cho đúng vấn đề này ạ? Con mong sự giải đáp!

Trả lời: Quý vị đến đây nghe giảng, rồi thực hành, rồi kinh nghiệm được kết quả của sự thực hành đó.
Đến đây quý vị học pháp học, quý vị được hướng dẫn để quan sát sự thật.
Và ở khóa học này cung cấp cho quý vị hai loại hiểu biết: một loại hiểu biết không đúng sự thật, gọi là vô minh, vọng tưởng, tà kiến về cuộc sống này; và thứ hai là hiểu biết đúng sự thật là minh, là chánh kiến, là sự thật về cuộc sống này.

Thế thì, đến khóa học này, quý vị được cung cấp các thông tin, các thông tin đúng sự thật và dựa trên những kiến thức đó, quý vị phải tự mình giải quyết các vấn đề của mình, không ai giải quyết thay cho quý vị cả, kể cả là Đức

Phật hay là chúng tôi, hướng dẫn pháp học, pháp hành này để quý vị học, quý vị hành rồi quý vị kinh nghiệm được kết quả của pháp học, pháp hành đó.
Và khi quý vị có đầy đủ pháp học, pháp hành và kết quả của pháp học, pháp hành đó thì quý vị phải tự mình giải quyết các vấn đề của mình, không ai giải quyết thay cho quý vị được cả, Đức Phật cũng không giải quyết thay được, chúng tôi cũng không giải quyết thay được.

Vì vậy, chúng tôi đã cung cấp cho quý vị hai loại kiến thức: minh và vô minh.
Kiến thức vô minh là những kiến thức mà quý vị đã sử dụng, đã sống từ trước đến nay.
Còn kiến thức minh là quý vị nghe giảng trong khóa này.
Thế thì bây giờ quý vị phải sử dụng hai loại kiến thức đó để quý vị giải quyết việc của mình.

Câu hỏi của quý vị hỏi về việc sinh con đẻ cái, thế thì quý vị phải lấy kiến thức cũ mà mình đã học, mình đã sống để mình xem rằng hiểu biết của thế gian về sinh con đẻ cái là như thế nào, mục đích là thế nào.
Tiếp đến, quý vị sử dụng kiến thức minh mà quý vị học để quý vị giải quyết vấn đề của mình.

Cho nên vấn đề này, ví dụ như tôi có giải quyết cho quý vị, tôi có trả lời quý vị thì quý vị cũng không thể tiếp cận, không thể tiếp nhận được là bởi vì quý vị đang hỏi những vấn đề mà quý vị không muốn suy nghĩ đến, không muốn tự giải quyết.
Cho nên, chỉ đến khi quý vị học, quý vị hành, quý vị hiểu sâu sắc cái này rồi thì lúc đó sự trả lời của tôi cũng không cần thiết, bởi vì quý vị tự thấy, tự biết rồi.
Còn bây giờ mà quý vị đang hỏi ở mức độ này mà tôi trả lời thì quý vị chắc là cũng rất là khó mà chấp nhận cái trả lời này.

Bởi vì sao?
Bởi vì quý vị phải hiểu, chỉ khi nào quý vị học, hành Bát Chánh Đạo một cách đầy đủ, tương đối đạt trên kết quả nào đó thì quý vị mới có hiểu biết, có kinh nghiệm ở thực tại thứ hai này, thực tại Bát Chánh Đạo.
Còn bây giờ, quý vị chưa học cho sâu, hành cho kỹ, chưa kinh nghiệm được kết quả thì quý vị vẫn lấy kiến thức cũ vô minh để áp đặt cho giải thích Bát Chánh Đạo thì không thể nào hiểu được.

Giống như đa phần những người chưa học Bát Chánh Đạo, chưa thực hành thì nói rằng bây giờ tu Bát Chánh Đạo để kết quả là không thích, không ghét bất kỳ ai, không khổ, không buồn, không vui về bất kỳ cái gì.
Những người chưa học Bát Chánh Đạo không bao giờ kinh nghiệm được cái đó và dựa theo kiến thức bá Tà đạo thì họ cho rằng tu mà để trở thành không thích, không ghét, không khổ, không buồn, không vui với bất kỳ cái nào thì như là gỗ đá rồi sẽ thành người vô cảm rồi tu làm cái gì.

Cho nên quý vị sẽ thấy rằng đối với người học hành và tu tập tốt thì họ mới thân chứng trạng thái khi mà thực hành bát chánh đạo.
Lúc đó không thích, không ghét bất kỳ đối tượng nào, không khổ không vui với bất kỳ đối tượng nào.
Lúc đó họ kinh nghiệm, họ tự thấy tự biết, họ mới biết nội dung cụ thể của cái đó là cái gì, lúc đó họ sẽ không chấp nhận cái giải thích của Bát Tà Đạo

của những người mà chưa tu tập cho rằng tu như vậy là trở thành gỗ đá, trở thành người vô cảm.

Cho nên vấn đề này là quý vị phải tiếp tục học, học cho kỹ, hành cho kỹ rồi quý vị tư duy suy nghĩ.
Ngày mai quý vị, tuy rằng mới đến ngày thứ bảy, nhưng mà ngày mai rồi quý vị biết rằng mục đích của tu là để chấm dứt luân hồi tái sinh, để giải phóng, để giải thoát, để không ràng buộc với bất kỳ một cái gì ở trên đời.
Cho nên khi mà quý vị hiểu sâu về bát chánh đạo, quý vị tự mình giải thích được cái đó, giải quyết được câu hỏi đó.

Câu 15: Thưa sư, khi con giúp đỡ ai đó hoặc trong công việc tập thể, làm sao để không khởi lên tham sân si?
Ví dụ như giúp đỡ như vậy mà chẳng được câu cảm ơn.
Hoặc mình làm việc nỗ lực vậy mà không được ghi nhận.
Hoặc mình làm việc cật lực mà có người không làm gì vẫn được hưởng, vậy trong những trường hợp này thì con cần Chánh tư duy sao cho đúng và thay đổi lộ trình tâm như thế nào? Con mong sư giải đáp giúp con, tri ân sư.

Trả lời: Quý vị sẽ thấy rằng quý vị thực hành này mục đích là để quý vị chấm dứt khổ.
Để quý vị giải thoát rồi, khi mà quý vị kinh nghiệm rằng không có tham, không có sân, không có si với bất kỳ đối tượng nào thì lúc đó quý vị kinh nghiệm được khổ diệt hay là Tuệ tri Niết Bàn, đồng nghĩa là quý vị cũng kinh nghiệm được tâm giải thoát và Tuệ giải thoát, giải thoát có nghĩa là không ràng buộc với bất kỳ một cái đối tượng nào.

Vì vậy, quý vị khi mà thực hành tu trong khóa, trong khóa tu này thì quý vị phải kinh nghiệm được khi mà quý vị quán thân, quán thọ, quán tâm, quán pháp thì lúc đó quý vị kinh nghiệm được giải thoát, không yêu thích, không chán ghét, độc lập không ràng buộc, giải thoát không hệ lụy với bất kỳ đối tượng nào và điều đó đồng nghĩa là không có một cái đối tượng nào chi phối được, không có đối tượng nào chi phối.
Vậy thì, khi đó tâm quý vị tĩnh lặng, không có đối tượng bên ngoài chi phối.

Ngược lại thì thắc mắc của quý vị, ví dụ như mình làm tốt cho người ta, người ta chẳng cảm ơn, rồi người ta chẳng biết điều, rồi người ta còn chê bai mình, vân vân.
Thế thì đó là lộ trình tâm Bá Tà đạo, các đối tượng đó nó chi phối.

Còn bây giờ nếu như lộ trình tâm là bát chánh đạo, quý vị phải kinh nghiệm được quý vị chỉ làm tốt việc của mình, chỉ chú tâm vào việc của mình, còn những người khác người ta có ý kiến như thế nào nó hoàn toàn không còn chi phối quý vị nữa.
Người ta khen, người ta chê, người ta khích bác hay người ta tán thưởng, tâm quý vị vẫn tĩnh lặng, vẫn bất động, cho nên ở đây mục đích tu là để bất động với khen chê. Như vậy bất động với mọi cái phản ứng bên ngoài

Quý vị thực hành, quý vị chỉ cần làm tốt cái việc của mình. Mình làm là tùy theo cái công việc, mình làm tốt cái việc của mình và mình không xen vào việc người khác.

Tức là người ta có khen, người ta có chê hay là người ta có phỉ báng hay người ta có ca ngợi thì vẫn bất động, vẫn không có phản ứng.

Khi mà quý vị thực hành như vậy, cho dù cái đối tượng bên ngoài như thế nào, đối tượng đó là xấu hay đối tượng đó là tốt hay đối tượng đó thân thuộc hay đối tượng đó xa lạ.Thì cái lộ trình tâm Bát Chánh Đạo vẫn cư xử tử tế, thân thiện đúng mực, chứ không còn bị phụ thuộc vào các cái đối tượng đó nữa.

Rồi quý vị phải nhìn nhận một sự thật như thế này: Lộ trình tâm Bát Tà đạo luôn luôn so sánh ta với người. So sánh ta hơn, ta kém, ta bằng người hoặc là luôn luôn nhận xét đánh giá người khác.

Nhưng mà quý vị phải thấy cái sự thật khi mà: thí dụ như khi quý vị làm việc, người ta thích thì người ta khen quý vị và người ta ghét thì người ta chê quý vị. Thế thì rõ ràng khi mà những người đó khởi lên thái độ thích hay là ghét quý vị, thì lúc đó chính những người đó khổ hay vui?

Bản thân người đó khổ hoặc là người đó vui, nó chẳng liên quan gì đến quý vị cả.

Quý vị có thấy không? Nếu như quý vị không nghĩ gì, quý vị không để ý đến họ thì họ nghĩ gì thì họ khổ, họ vui vì cái ý nghĩ của họ. Còn quý vị, tâm quý vị không có khổ, vui vì họ.

Chỉ trường hợp mà lộ trình tâm của quý vị là bát tà đạo, quý vị sẽ khởi lên cái suy nghĩ về những người đó, người ta nghĩ gì về mình, người ta khen mình hay là người ta chê mình. Khi mà ý nghĩ của quý vị khởi lên về những người đó thì quý vị sẽ có khổ vui.

Vì vậy, quý vị phải quan sát cái sự thật rằng là cái khổ, cái vui của người ta là do người ta nghĩ về mình, nó chẳng liên quan gì đến mình cả.

Người ta nghĩ tốt hay nghĩ xấu, nếu như mình không nghĩ gì thì chẳng làm cho mình khổ mình vui, tâm mình tĩnh lặng mình hết khổ.

Còn nếu như mình suy nghĩ xem là người ta khen mình hay là người ta chê mình để mà phản ứng lại, thì lúc đó lộ trình tâm đó là bát tà đạo, là khổ khởi lên ngay lập tức.

Đương nhiên quý vị nói là cần phải chánh tư duy thế nào.

Mục đích của quý vị là tu tập là để chấm dứt khổ, để được giải thoát khỏi khổ.Thế thì cái việc của quý vị là luôn luôn nghĩ đến, luôn luôn nhớ đến thực hành là Tứ Niệm Xứ, thực hành quán thân, quán thọ, quán tâm, quán pháp.

Đặc biệt trong cuộc sống thì bây giờ quý vị chỉ cần ngậm chặt răng lưỡi rồi là quý vị nhắc thầm là thấy thấy hoặc là thấy rõ thấy rõ theo cái nhịp hoặc là quý vị nhắc thầm là thấy rõ cảm giác.

Quý vị nhớ cho, quý vị lưu ý là bây giờ quý vị phải cố gắng thực hành liên tục trong cuộc sống bằng cách là ngậm chặt răng lưỡi rồi là nhắc thầm là thấy thấy hoặc là thấy rõ thấy rõ hoặc là thấy rõ cảm giác.

Quý vị nhắc là thấy thấy cũng được hoặc là thấy rõ thấy rõ cũng được hoặc là thấy rõ cảm giác cũng được.

Quý vị khi mà ngồi thì là nhắc theo nhịp thở, khi đi thì nhắc theo nhịp đi, khi làm việc thì nhắc theo nhịp làm việc, là quý vị sẽ đạt được kết quả, đạt được tâm giải thoát tuệ giải thoát.

Câu 16 của Thanh Huyền:

Câu hỏi: Con có câu hỏi sau khi học bài hóa sanh, mong Sư giải đáp giúp con có khi nào biết thời gian tồn tại của Hóa sanh một cách chính xác không ạ? Ví như người thân của mình đã mất, có các sư thầy nói Tái Sinh luôn có giai đoạn 49 ngày này. Những người có khả năng biết thông tin người khác và có năng lực đặc biệt có gặp vấn đề nguy hiểm khi bị hóa sanh cài đặt thông tin không ạ? Và có cách nào có thể kiểm soát được điều này không thưa sư?

3. nhiều quan điểm cho rằng không nên ngồi thiền hoặc nhiều hoặc Thậm chí không ngồi thiền vì rất dễ bị vong nhập, câu chuyện của sư giảng cũng cho thấy hiện tượng này, con thấy hoang mang thưa sư, kính thành kính tri ân sư.

Trả lời: Quý vị học cái bài hóa sanh để hiểu biết rằng cái gì đi luân hồi tái sinh, để chấm dứt cái tà kiến về linh hồn, về đầu thai.

Thứ hai là để quý vị hiểu được cái sự thật về khổ của Hóa sanh, và để quý vị thấy rằng là Luân hồi là khổ.

Còn luân hồi là còn khổ, cái nỗi khổ của con người trong cái kiếp sống này vui ít khổ nhiều, não nhiều mà nguy hiểm càng nhiều hơn. Nhưng mà nếu như còn luân hồi tái sanh thì cái nỗi khổ đó nó còn khủng khiếp nhiều hơn nữa.

Cho nên là quý vị phải thấy rằng là quý vị phải nhận thức cái đó, chứ không phải đi vào những cái khía cạnh, những cái quan tâm đến những cái vấn đề mà quý vị không giải quyết được.

Quý vị thấy rằng là các cái quy luật duyên khởi nó khởi lên theo quy luật, không ai làm chủ, không ai điều khiển được cả.

Thế thì quý vị thấy rằng là cái tương tác hóa sanh, quý vị đừng có bị ám ảnh bởi là cái tương tác nào cũng xấu.

Đã là tương tác hóa sanh đó là lộ trình tâm Bát Tà đạo, thì là theo cái tính chất bát đạo cũng có khổ có vui, nhưng mà vui thì ít khổ thì nhiều.

Cái tương tác cũng có thể là tốt cũng có thể là xấu và không ai làm chủ không ai điều khiển được.

Và quý vị sẽ thấy rằng là chỉ có cái cách duy nhất, nếu như là quý vị không để cho cái tương tác hóa Sanh với con người nó ít đi, nó giảm đi thì chỉ có cách duy nhất là thực hành Tứ Niệm Xứ.

Chỉ khi nào mà quý vị có chánh niệm khởi lên, lúc đó nó kích hoạt cái thông tin minh ở trong bộ nhớ, thì cái thông tin minh được kích hoạt nó không tương hợp với cái thông tin vô minh của hóa sanh, lúc đó mới là không tương tác được.

Còn nếu như là quý vị không thực hành thì là cái tương tác nó vẫn cứ xảy ra một cách theo quy luật của nó thôi.

Cho nên là quý vị học để quý vị quyết tâm thực hành Bát Chánh Đạo chứ không phải rằng là quý vị học rồi để quý vị trốn tránh được những cái hiện tượng đó rồi quý vị tái sinh tốt hơn vân vân. Những cái câu hỏi đó hoàn toàn nó không đi đúng cái mục đích.

Cho nên là quý vị thấy rằng là về vấn đề hạn chế ngồi thiền, nếu như là quý vị có chánh niệm ngồi thiền thì làm sao mà nó tương tác được? Chỉ khi ngồi mà tà niệm khởi lên thì là nó tương tác thôi.

Câu 17: Câu hỏi: Sư cho con hỏi khi con thực hành thiền quán tâm hành thời tọa thiền, con chỉ quán được tâm hành chánh niệm, còn không thấy tâm hành vui, tích cực, thoải mái hay tâm hành chú tâm. Xin thiền sư có thể chỉ giáo thêm cho con. Khi quán Thọ con cũng vào được tam thiền tứ thiền, nhưng quán tâm hành con không thấy gì, liệu có phải thực hành của con chưa đúng không ạ?

Trả lời: Trong cái phần thứ nhất quán thân, thì quý vị quan sát cái sự chú tâm liên tục thì đó là quán sát cái tâm hành, chính là tâm rồi còn gì nữa.

Nó không phải chỉ là thuần túy trong cái thời quán Tâm, bởi vì là thực chất là quán Thọ hay quán Tâm hay quán Pháp đều là quán Tâm cả.

Thí dụ như là quý vị đi thiền hành mà quý vị Khởi lên là nhắc thầm "vui vui vui" theo cái nhịp bước, thì quý vị kinh nghiệm được cái cảm giác vui nó khởi lên.

Nhưng mà rồi chẳng hạn như là quý vị thiền hành, thiền tòa theo cách mới là thoải mái thoải mái. Thì lúc đó quý vị nhắc cái Khởi lên như vậy thì quý vị quán được cái cảm giác đó. Nhưng mà cái cảm giác đó thực chất là do cái tâm hành nó nó khởi lên.

Thế thì là quý vị cứ làm từ từ thôi. Miễn là quý vị vào định được là được.

Khi Quý vị vào định có nghĩa là mình không phân tâm, lúc đó là không có tham sân si là được rồi. Còn là mức độ quý vị quan sát được là sâu cạn như

thế nào thì nó cũng là tùy theo từng lúc từng nơi, không phải vội vàng gì. Vấn đề là cứ vào được định là được rồi.

Vì vào được đỉnh thì đó là biểu hiện của lộ trình tâm Bát Chánh Đạo và lúc đó là không có tham, không có sanh, không có si.

Câu hỏi: 1) Con chú tâm theo nhịp thở vào được định, ghi nhận các tâm biết không thấy tâm khác. Bước hai con thấy các sự kiện nổi trội, âm thanh, xúc chạm, suy nghĩ.

Con thấy cảm giác trên thân, răng, lưỡi, nhịp thở, khi Thiền hành con cũng chỉ quán quán được tâm biết theo nhịp bước và chuyển động không thấy rõ, định

Sư chỉ dạy giúp con. Con tri ân sư!

Định là làm sao mà quý vị thấy được?

Định là phải là cái tâm biết, cái tâm thấy chỉ thấy các cảm giác.

Còn tâm biết khi mà cái trạng thái định thì quý vị biết rằng là lúc này nhất tâm không nhớ nghĩ đến bất kỳ chuyện gì thì lúc đó là trạng thái định.

Thí dụ như là quý vị thực hành cái thấy mà quý vị kinh nghiệm là chỉ có cái thấy thuần túy thôi. Thấy mà không suy nghĩ, không suy nghĩ chuyện gì khác thì lúc đó với cái tâm thấy thuần túy đó thì lúc đó là nhất tâm, lúc đó là định.

Cái biết đó, cái biết ý thức Chánh kiến đó mới biết về định.

Rồi là quý vị biết đó là định sơ thiền hay nhị thiền hay là tam thiền hay tứ thiền thì đó là cái biết ý thức này, cái biết ý thức Chánh kiến.

Câu 18: Con kính chào sư, cho con hỏi một số câu liên quan đến hóa sanh.

Một việc cầu siêu cho người mất có tác dụng gì lên hóa sanh không?

Có giúp hóa sanh nhanh kết thúc cuộc đời hóa sanh không?

Cái này, quý vị học cái bài hóa sanh rồi thì quý vị hiểu rằng là cầu siêu có tác dụng cái gì phải không?

Quý vị thấy rằng là hóa sanh nó vận hành theo cái nghiệp của nó đến khi cạn kiệt thì lúc đó mới có thể vào thai sanh hoặc là trứng sanh. Và cái sự cạn kiệt đó là quý vị học trong cái bài nghiệp nhân nghiệp quả, nó phải vận hành đến khi nó cạn kiệt.

Thế còn cầu siêu, đọc tụng kinh điển như vậy bản thân hóa sanh nó có nghe được đâu. Nó có cái tác dụng gì đối với hóa sanh hóa sanh đâu.

Quý vị thấy rằng là cái vật chất, cái thân tâm của hoá sanh nó hoàn toàn khác biệt. Cho nên quý vị mới thấy rằng là những cái tà kiến đó là do là hiểu cái thuyết linh hồn. Do tà kiến với linh hồn mới có những cái tà kiến như vậy chứ nó không có tác dụng gì cả.

Hai: Sư có thể giải thích thêm về việc mọi người hay nói tốt vía, nhẹ vía, nặng vía là thế nào?

Những cái này không đưa đến cái kiến thức gì về chấm dứt khổ đấy với Bát Tà đạo và Bát Chánh Đạo cho nên là quý vị không cần tìm hiểu những cái gì đó.

Bởi cái đó là tà kiến, nó chẳng giúp gì tu tập Bát chánh đạo để chấm dứt khổ cả.

Ba: Vì sao có những gia đình đang rất khó khăn nhưng chỉ cần mang thai và để ra đứa con ấy lại làm ăn phát lộc, mọi việc thuận tiện? Nhưng ngược lại những có gia đình đang giàu có thì lại gần như phá sản, thất bại?

Quý vị thấy rằng là đây là những cái suy đoán rất là mơ hồ, không có cái căn cứ gì để kết luận như vậy cả. Hoàn toàn là những cái gì rất là mơ hồ, trừu tượng, rồi là tưởng tượng ra chứ không có một cái cơ sở nào để kết luận như vậy cả.

Đó có những cái sự trùng hợp ngẫu nhiên, rồi cái sự trùng hợp đó người ta đưa đến những cái kết luận vô lý như vậy thôi.

Bốn: Đôi lúc có những hình ảnh con tưởng đã gặp ở đâu nhưng thật ra là lần đầu con thấy thì có phải do thông tin pháp trần của Hóa sanh không ạ?

Những cái này quý vị cũng không cần phải quan tâm đến cái đó bởi vì là những cái cảm giác pháp trần thì quý vị chỉ cần biết nó là cảm giác pháp trần là ngay đó quý vị giải thoát rồi.

Khi mà quý vị tìm hiểu như thế này tức là cái tà kiến của quý vị tăng lên và quý vị kết luận đó là hóa sanh thì quý vị bị cuốn vào đó và quý vị không thể nào giải thoát được.

Cho nên quý vị phải hiểu rằng là cái việc tu của quý vị là thay đổi cái tà kiến sang Chánh kiến.

Khi mà có cái cảm giác pháp trần,Quý vị chỉ cần Tuệ tri đó là cảm giác pháp trần do căn trần tiếp xúc mà phát sinh nó là cảnh ảo. Nó vô thường, nó vô chủ vô sở hữu thì lúc đó, ngay đó là quý vị giải thoát. Chứ quý vị đừng có tìm hiểu như vậy rồi quý vị bị lôi kéo vào nó.

Năm: Thông tin pháp trần của Hóa sanh có ảnh hưởng như thế nào đến trí tuệ, năng lực của thai nhi sinh ra không?Như thiên tài năng lực bẩm sinh?

Quý vị cũng thấy rằng là những cái này không đưa đến cái việc là thực hành bát chánh đạo, không đưa đến cái việc chấm dứt khổ ngay bây giờ và tại đây cho nên là những cái vấn đề này là nó đi ngoài lề.

Cho nên quý vị thấy rằng là ở trong kinh điển cũng nói Đức Phật là từ chối những cái trả lời những cái vấn đề nào không đưa đến mục đích.

Trong cái danh hiệu của Đức Phật có cái danh hiệu Thiện Thệ, nói rằng là Thiện Thệ thì có ba cái đặc tính, nhưng mà cái đặc tính thứ ba là người đã nói những cái lời tốt đẹp. Thì trong những cái lời tốt đẹp đó thì có nói rằng " những gì không như chân, không như thật" thì Đức Phật không bao giờ nói đến.

Đức Phật chỉ nói đến những cái điều như chân như thật, đúng với sự thật, nhưng mà những cái điều như chân như thật ấy mà không đưa đến mục đích là chấm dứt khổ thì Đức Phật cũng không nói, không trả lời. Chỉ những cái điều như chân như thật mà đưa đến đoạn tận khổ đau thì Đức Phật mới nói đến, mới trả lời.

Sáu: Sự gặp gỡ Hóa Sanh và thai nhi là tình cờ hay có mối liên quan đặc biệt nào không ạ?

Cái này thì quý vị phải nghe giảng cho kỹ là Hóa Sanh và hợp tử trứng và tinh trùng muốn gặp nhau phải tương hợp thì nó mới tương tác được chứ không phải rằng là có có một cái sự ngẫu nhiên nào đó.

Vì vậy là không phải rằng là Hóa sanh nào cũng tương tác được với cái trứng với cái hợp thể trứng tinh trùng đó mà phải là cái hợp thể trứng tinh trùng đó có cái thông tin nó tương hợp với cái thông tin của Hóa sanh nó mới là tương tác được.

Câu 19: Nguyện thị Tuyệt Nhung. Thầy cho con hỏi sau khi con học xong bài hóa sanh vậy, các hóa sanh đau khổ như thế con người có giúp được gì cho họ không?

Đương nhiên là con người làm gì mà giúp được phải không nào?

Hóa sanh, thời kỳ hóa sanh nó vận hành theo cái nghiệp của cái đời trước đó. Khi mà cái nghiệp đó cạn kiệt thì lúc đó mới là có thể là vào thai sinh hoặc là trứng sinh.

Còn hóa sanh nó cũng có thể là tương tác, nó cũng có thể là đến học pháp nghe pháp nhưng mà cái vận hành của nghiệp là chủ yếu.

Hai: Các nghi lễ tôn giáo có giúp được gì cho hóa sanh không?

Trả lời là không.

Ba: Khi mỗi hóa sanh mượn cơ thể một người để thỏa mãn ham muốn ta cần làm gì để hóa sanh buông tha người đó?

Cái này quý vị sẽ thấy rằng là cái tương tác của nó là do cái quy luật của nó thôi.

Con người không thể làm gì để nó buông tha. Quý vị sẽ thấy rằng là đương nhiên cái tương tác giữa hóa Sanh và con người nó cũng có cái quy luật của nó. Cái vấn đề là cái hiểu biết của chúng ta về cái quy luật tương tác đó nó chưa được đầy đủ, chưa được nhiều.

Cũng có thể có một số là kinh nghiệm. Có một số kinh nghiệm người ta rút ra kinh nghiệm giữa cái tương tác thì người ta cũng có thể rằng là hạn chế một phần nào đó, nhưng mà đó chỉ là những cái kinh nghiệm cá nhân mà mà chưa phải là hệ thống.

Cho nên cái này thì rất là phức tạp bởi vì cái tướng tác hóa sanh Còn có tương tác giữa hóa Sanh với hóa sanh nữa. Nên quý vị cũng không cần quan tâm đến những vấn đề này.

Cái vấn đề quan tâm của quý vị là tu tập Bát chánh đạo chứ đừng có quan tâm đến những cái vấn đề như thế này. Bởi vì là quý vị phải thấy nếu như là tu tập Bát Chánh Đạo thuần thục rồi thì quý vị thấy rằng tất cả đều là do duyên.

Hóa sanh tương tác cũng là sáu căn tiếp xúc với Sáu Trần cũng giống như là mắt tiếp xúc với sắc Trần, tai tiếp xúc với Thanh Trần, Thân tiếp xúc với xúc Trần thì hóa sanh nó tương tác cũng như vậy.

Cái vấn đề tương tác hóa sanh mà cái lộ trình tâm của mình là Bát Chánh Đạo thì không có vấn đề gì nữa.

Còn nếu như là lộ trình tâm là bát tà đạo, thì tương tác hóa sanh thì nó cũng đưa đến hoặc tham hoặc sân hoặc si như thế thôi không có cái vấn đề gì là đặc biệt cả.

Và quý vị thấy nếu như là ở mức độ tương tác nguy hiểm, nguy hiểm tức là cái người bị tương tác nó bị gây mê hoàn toàn không biết gì nữa thì trong cái thời gian tương tác như vậy bản thân người đó không biết cái gì cả giống như là gây mê hoàn toàn thì bản thân người bị tương tác đó có khổ vui gì đâu, có biết cái gì đâu.
Chỉ khi mà nó không tương tác nữa mới tỉnh lại, mới không biết là chuyện gì xảy ra.
Bản thân người bị tương tác không có cái biết gì cả.
Chỉ có những người bên ngoài thì tưởng rằng là cái người đó là bị đầy đọa, bị khổ hay cái gì đó. Còn bản thân người đó là giống như là gây mê ở trên bàn mổ, thì lúc đó họ có biết cái gì đâu mà khổ hoặc là vui.
Cho nên quý vị thấy rằng, nếu như tương tác hóa sanh mà ở mức độ nguy hiểm thì bản thân những người bị tương tác đó không biết cái gì cả. Không có cái phản ứng gì cả, không khổ không vui gì cả. Còn ở các cái mức độ khác, nếu như là tương tác đó mà lộ trình tâm bát tà đạo thì vẫn đưa đến tham sân si, tà kiến như bình thường thôi.
Còn nếu như là lộ trình tâm bát chánh đạo thì cho dù là tương tác hóa sanh như thế nào, thì vẫn là có tâm giải thoát, tuệ giải thoát, không có cái vấn đề gì xảy ra cả.
Cho nên cái vấn đề này có thể là quý vị mới học một lớp ban đầu hoặc là thực hành, quý vị có nhiều thắc mắc. Vấn đề là quý vị tập trung vào thực hành bát chánh đạo để quý vị kinh nghiệm tâm giải thoát, tuệ giải thoát, để rồi là quý vị thấy rằng là chỉ có giải quyết mọi chuyện trên đời bằng Tứ niệm xứ thôi.

Câu 20: Nguyễn Thị Hạnh trong truyền thống người Việt thì vẫn luôn duy trì thờ cúng bái, vậy sư cho con hỏi khi thờ cúng như vậy thì các hóa sanh của gia đình có thụ hưởng được những gì gia đình cúng không?

Trả lời: Không, không có. Bởi vì hóa sanh là thấy qua tâm người khác, chứ đâu có thể trực tiếp thấy được cái đồ ăn mà ăn được.

Hỏi: Hiện con thấy các chùa cũng cho chúng sinh như vậy, chúng sinh đó có được ăn uống không?

Có, có được ăn uống và được học đạo để tu, để trở thành bậc A La Hán hay Phật, hay chỉ hết nghiệp họ mới phải luân hồi tái sanh?

Đương nhiên là những cái cúng bái là tôn giáo, là tà kiến thôi.
Quý vị thấy rằng quý vị đến đây học cái đạo Phật thật thì quý vị thấy rằng đây là khoa học và giáo dục thôi, không có thờ cúng, không có thần tượng, không có tâm linh gì ở đây cả.
Cho nên là quý vị phải thấy rằng, quý vị phải học, phải hành rồi thực hành cho nó **quyết** kết quả để quý vị thoát ra khỏi những cái tà kiến từ trước đến nay trong các cái tôn giáo mà đã ăn sâu trong cái tâm thức của con người.

Hỏi: Trong mối quan hệ vợ chồng, con cái thì có liên quan gì đến nghiệp quả hay không ạ, và các mối quan hệ bên ngoài đời sống của một người thì thế nào?

Làm sao để biết kiếp trước mình đã gây ra như thế nào?

Quý vị không chú ý vào cái việc, toàn là hỏi những cái câu mà không chú ý vào bài học chút nào cả.
Quý vị thấy rằng cái mà quý vị học đây là đưa đến chấm dứt khổ ngay bây giờ và tại đây. Còn các tôn giáo thì cho rằng nguyên nhân của khổ là do nghiệp ở kiếp trước.
Thì nếu như tu là để trả nghiệp thì làm sao mà chấm dứt khổ được, trả bao giờ cho hết nghiệp.
Cho nên là quý vị phải học rồi hiểu. Thí dụ như là một người ở kiếp trước họ có tạo bao nhiêu là nghiệp tốt lành, bố thí cúng dường rồi là xây chùa đền tháp này, nhưng mà ngay bây giờ và tại đây tâm họ là có tham có sân có si,

thì có phải quý vị kết luận rằng là ngay bây giờ và tại đây thì họ vẫn khổ như thường thôi.
Cái nghiệp, giả sử như cái nghiệp tốt quá khứ đó, bố thí cúng dường vân vân, và bây giờ giả sử là bây giờ họ có giàu có, họ có quyền lực bao nhiêu, nhưng mà nếu như là tâm họ có tham có sân có si, thì ngay bây giờ họ vẫn khổ bình thường thôi.
Đấy, nhưng mà giả sử ở kiếp trước người đó tạo bao nhiêu là ác nghiệp, làm thế này thế kia vân vân vân, nhưng mà ngay bây giờ và tại đây họ thực hành bát chánh đạo, tâm họ không có tham có sân có si, thì ngay bây giờ và tại đây là họ chấm dứt khổ, không có khổ.
Vì vậy khổ là nó liên quan đến tham sân si, chấm dứt khổ là khi mà không có tham sân si, chứ nó chẳng có lệ thuộc gì vào nghiệp nhân nghiệp quả kiếp trước cả, quý vị phải thấy cái sự thật đó.

Câu 21: Đinh Văn Khương thưa sư lộ trình tâm con giờ có thể dừng ở tưởng được không ạ? Sự giống và khác nhau giữa tưởng và tỉnh giác?

Quý vị hiểu rằng là tưởng là cái thấy đó, bao gồm là nhãn thức, nhĩ thức, tỷ thức, thiệt thức, thân thức, tưởng thức.
Đó là cái biết trực tiếp giác quan mà bây giờ ta gọi là cái thấy.
Khi mà quý vị thực hành chánh niệm về thân, quý vị kinh nghiệm được cái thấy thuần túy.
Chỉ có cái biết trực tiếp giác quan thuần túy như vậy thôi, thì đó có gọi là tỉnh giác.
Đương nhiên là lộ trình tâm bát tà đạo thì cái thấy đó nó đi liền với cái biết ý thức tà kiến.
Còn trên cái bát chánh đạo quý vị thực hành chánh niệm, chánh tinh tấn, chánh định, thì lúc đó quý vị tách cái thấy ra khỏi cái biết, lúc đó cái thấy đó gọi là tỉnh giác.

Câu hỏi: khi nhiều căn tiếp xúc nhiều tâm cùng một lúc, nghĩa là nhiều cảm giác sinh cùng một lúc, tâm ta nên tự để tự nhiên hay hướng tâm đến một cảm giác nào đó ạ?

Quý vị thấy rằng là không phải là cùng một thời điểm nhiều cái tiếp xúc đâu, nhiều cái lộ trình tâm đâu, mà các cái lộ trình tâm này là nó sinh diệt rất là nhanh chóng nối tiếp nhau.
Nó rất nhanh chóng, cho nên là ta tạm thời như là quý vị nói là một thời điểm là có nhiều cái cảm giác khác nhau.
Nhưng nói đó là nói nôm na cho dễ hiểu, ấy thế nhưng mà cho dù là có nhiều cái cảm giác sinh ra nối tiếp nhau, nhưng bao giờ tại một thời điểm cũng có một cái cảm giác nổi trội và thường là phản ứng với cái cảm giác nổi trộ đó.

Cho nên quý vị cứ để tự nhiên, lúc đó cái chú tâm sẽ tự động xảy ra ở nơi cái cảm giác nổi trội và cái chánh niệm nó cũng xuất hiện ở cái cảm giác nổi trội đó, cho nên là quý vị cứ để tự nhiên thôi, sự chú tâm hay nó sẽ bắt vào cái đối tượng nổi trội, nó tự động.
Rồi cái biết chánh kiến cũng sẽ xử lý các cái đối tượng nổi trội.
Vì vậy là quý vị thấy rằng là kể cả bát tà đạo, một lúc đó có rất là nhiều cái đối tượng khởi lên, nhưng mà rõ ràng là tâm chỉ phản ứng với cái đối tượng nổi trội nhất, còn các cái đối tượng là không nổi trội thì nó bỏ qua, nó tự động như vậy.
Thế thì bây giờ khi quý vị tu bát chánh đạo, có rất là nhiều cái đối tượng khởi lên.
Thì là cái chánh niệm hay là cái sự chú tâm hay là tỉnh giác hay là chánh kiến nó là tự động sẽ xuất hiện đối với đối tượng nổi trội thôi.

Câu hỏi: Thấy chỉ là thấy có phải là thấy hời hợt, thấy lướt qua các đối tượng cảm thọ hay thấy rõ ràng về đối tượng?

Quý vị hiểu cái từ thấy chỉ là thấy, nghe chỉ là nghe, cảm nhận chỉ là cảm nhận, tức là chỉ là cái thấy thuần túy mà không có cái biết xen vào.
Thấy chỉ là thấy, nghe chỉ là nghe, cảm nhận chỉ là cảm nhận này, lúc đó là nhờ phải chánh niệm chánh tinh tấn chánh định thì lúc đó mới đạt được cái cái thấy thuần túy đó.
Và cái thấy thuần túy đó là ghi nhận đối tượng trung thực nhất, chứ không phải là thấy hời hợt qua loa.
Cho nên là quý vị mới thấy rằng là thí dụ như là trong cuộc sống vẫn có những cái trường hợp là thấy lướt qua những cái đối tượng không nổi trội thì lướt qua, nhưng mà đối với bát chánh đạo khi mà tỉnh giác tức là khi mà có thấy thuần túy thì phải là những cái đối tượng đó có chánh niệm, chánh tinh tấn, chánh định thì cái thấy đó rất là sâu sắc, cái thấy đó là đúng sự thật.
Cho nên cái thấy đó mới gọi là thẳng tri.

Câu hỏi: Khi ngậm chặt răng lưỡi con cảm thấy người như gồng lên rồi bị căng thẳng, khi ngậm chặt răng lưỡi thì trạng thái cơ thể thế nào là hợp lý?

Nếu như là quý vị thấy căng thẳng thì quý vị nhắc thầm là thoải mái, thoải mái, là một lúc quý vị nó sẽ tự động thoải mái thôi.
Thí dụ như là quý vị tọa thiền rồi quý vị theo cái nhịp thở quý vị nhắc thầm là thoải mái, thoải mái theo nhịp thở thì quý vị quan sát được cái cảm giác thoải mái.
Nếu như là quý vị ngậm chặt răng lưỡi mà quý vị thấy thoải mái, thấy căng thẳng thì quý vị chỉ cần là nhắc thầm là “thoải mái”, “thoải mái” để quý vị

nhớ đến quan sát cái cảm giác thoải mái thì lập tức cảm giác thoải mái nó sẽ xuất hiện.

Câu hỏi: Ngô Thị Thủy An. Thưa thầy theo giáo pháp thì con người tự kiểm chứng mọi sự thật đến để mà thấy vậy thì một người chưa viên mãn về tiền tài địa vị còn đang mong cầu tìm kiếm Làm sao có thể buông bỏ lòng tham vật chất được như những người đã viên mãn Về của cái vật chất

cái câu hỏi này tôi cũng không không hiểu là quý vị tại sao lại hỏi cái câu này. Chắc là quý vị hỏi là bây giờ phải viên mãn về vật chất mới bắt đầu đi tu được phải không?

Mà thế thì kể cả những người là viên mãn về vật chất thì họ vẫn cứ khổ như thường thôi.

Họ có thể giảm thiểu được 5% đến 10%nỗi khổ, nhưng mà 90% đến 95% cái nỗi khổ của họ đâu có là là giảm thiểu được đâu.

Cho nên kể cả là giàu có đến đâu thì cũng mới chỉ là bắt đầu tu.

Và nếu như là quý vị mà chưa giàu có thì là quý vị thực hành để quý vị có thể hơn những người kia là chấm dứt được là 90% 95% cái nỗi khổ.

Bây giờ chúng ta so sánh: một cái người mà nghèo chẳng hạn, nhưng mà họ thực hành Bát Chánh Đạo rất tốt liên tục.

Và bây giờ họ có thể là có khổ với thân, cái điều kiện vật chất của họ hơi kém một chút.

Họ có đến, thí dụ như, có đến 10% cái nỗi khổ, còn 90% cái nỗi khổ tâm của họ là chấm dứt.

Còn cái người giàu kia, tỷ phú, họ là chấm dứt được 10% cái khổ thân, cái phương tiện vật chất của họ, họ chấm dứt được là 10% cái khổ thân, nhưng mà họ là còn đến 90 % là cái nỗi khổ. Thế thì quý vị so sánh là hai người này người nào hơn?

Người người thứ nhất chỉ có 10% cái nỗi khổ, còn người thứ hai giàu có có đến 90% cái nỗi khổ. Thế thì quý vị có cần phải chờ đến khi viên mãn về vật chất rồi lúc đó quý vị mới tu hành được không?

Và quý vị mới thấy, nếu như là quý vị nghèo khổ, lúc đầu là do quý vị lười biếng, quý vị nhác nhớn, quý vị ăn chơi, cho nên là quý vị không làm việc được nhiều, quý vị không học tập được.

Nhưng mà nếu như mà quý vị có pháp học, pháp hành Bát Chánh Đạo, quý vị thực hành liên tục thì lúc đó không những cái trí tuệ quý vị tăng trưởng lên mà bản thân quý vị làm việc với cái tâm trạng tích cực, vui thoải mái.

Lúc nào quý vị cũng làm việc không có mệt mỏi, không có chán nản, không có uể oải nữa, thì lúc đó thu nhập của quý vị cũng sẽ thay đổi, quý vị cũng cải thiện được cái đời sống vật chất của mình chứ đâu có phải rằng là quý vị thực hành Bát chánh đạo để là quý vị chẳng làm gì nữa.

Đấy là cái ý nghĩ sai lầm nhất.

Quý vị Học Bát Chánh Đạo, hành Bát Chánh Đạo để quý vị làm tốt các cái công việc của mình, đặc biệt là các lao động chân tay, lao động trí óc đều làm tốt hết.

Bởi vì trước kia nếu như quý vị làm việc làm thì rõ ràng trong công việc thích thì ít mà chán ghét thì nhiều.

Chỉ khi nào mà thích làm việc thì lúc đó mới làm, làm vui thoải mái, lúc đó nó mới có năng suất, còn mà chán ghét công việc thì uể oải, nhạc nhớn, vân vân, làm với khổ sở.

Thế thì đa phần con người là chán ghét cái công việc của mình, khổ sở vì công việc của mình.

Còn nếu như là quý vị thực hành Bát chánh đạo thì quý vị làm việc lúc nào cũng là tích cực, vui thoải mái, khi nào cái cũng chú tâm làm việc, năng suất cao hơn, kết quả tốt đẹp hơn.

Cho nên là quý vị phải phải học rồi nắm cho kỹ rồi áp dụng vào cuộc sống để giải quyết cái việc của mình.

Câu 23 Nguyễn Văn Thắng thưa sư cho con hỏi kho chứa thông tin ở đâu ạ?

Con đọc trong sách của sư là trong ADN thì nó có phải là sở hữu tồn tại một cái ta không ạ?

Thì quý vị thấy rằng cái thông tin di truyền và thông tin pháp trần nó chứa trong cái ADN đó gọi giống như là cái bộ nhớ cái, cái thẻ nhớ của quý vị, nó có liên quan gì đến sở hữu đâu.

Quý vị thấy rằng nó có phải là sở hữu tồn tại trong cái ta không? Cái này nó chẳng liên quan gì đến cái ta sở hữu cả phải không nào?

Quý vị thấy rằng là khi mà quý vị hiểu, chẳng hạn như là cái Thông tin được lưu trong cái thẻ nhớ ta gọi là thẻ nhớ và trong cơ thể này cái thẻ nhớ đó là cái cấu trúc ADN thì nó có cái khái niệm là ta Sở hữu gì ở đây đâu, nó chẳng có liên quan gì cả.

Câu hỏi: con thấy rất nhiều nội dung sư dạy khác với thầy khác trường phải khác sư chỉ ra các sai lầm của các trường phải khác vậy con xin Phép hỏi là sư đã Đắc A La Hán chưa ạ?

Con thấy trong tài liệu ban tổ chức thấy hình ảnh của sư đại diện cho thấy biết của vị A la hán ạ.

Quý vị cũng không cần phải biết rằng là tôi là A la Hán hay không phải A la hán cái đó không cần phải đặt vấn đề.

Cái vấn đề là quý vị quan sát xem, khảo sát xem, tìm hiểu xem,những cái kiến thức này có đúng sự thật không?

Cái đó mới quan trọng. Quan trọng là những cái kiến thức đó có đúng sự thật không còn ai nói ra nó cũng không quan trọng.

Cho nên là quý vị thấy rằng là thí dụ như nói rằng là các cái kiến thức khoa học bây giờ khám phá ra cái lượng thông tin di truyền chứa trong ADN.

Đó là cái phát minh của khoa học, thế thì quý vị kiểm tra, kiểm chứng xem là cái đó có đúng sự thật không.

Và bây giờ quý vị nghe là cái thông tin pháp Trần nó cũng chứa trong ADN, quý vị phải kiểm tra xem, khảo sát xem là cái điều này có đúng sự thật không? Đúng sự thật thì quý vị chấp nhận mà không đúng sự thật thì quý vị có thể phản bác, còn ai nói ra vân vân thì nó không quan trọng, không cần phải đặt vấn đề đó.

Câu hỏi: Tu là thay đổi thấy và biết thực hành từ bát Tà đạo sang bát chánh đạo mục đích là để khổ diệt vậy ai hay cái gì đang tu ạ?

Nếu không có ai cả vậy Cái gì đang nỗ lực để chuyển từ Bát Tà đạo sang Bát Chánh Đạo?

Quý vị học Duyên khởi, Duyên khởi là cái quy luật mà quy luật thì không có ai điều khiển nó cả, không ai làm ra nó cả.

Cho nên cái lộ trình tâm Bát Tà đạo cũng là nó diễn ra theo quy luật chyên Khởi, lộ trình tâm bát Tà đạo cũng diễn ra theo cái quy luật duyên Khởi, mọi cái lời nói, mọi cái hành động, việc làm nó cũng diễn ra theo quy luật chuyên Khởi đấy.

Mà đã là quy luật thì không có ai làm ra quy luật đó, không ai điều khiển quy luật đó, không ai sản sinh ra quy luật đó cả.

Thì dụ ta nói đơn giản cái quy luật nước là chảy từ trên cao xuống thấp chẳng hạn, nói nôm na như vậy đã là quy luật như vậy thì ở đâu có nước từ chỗ cao thì nó sẽ chảy xuống chỗ thấp, nó là quy luật không có ai điều khiển nó cả, không có ai làm ra là cái quy luật đó cả.

Vậy thì khổ hay vui này cũng là phát sinh theo quy luật chuyên Khởi, chẳng ai làm ra khổ, chẳng ai làm ra vui cả, chẳng ai làm ra Bát Tà đạo, chẳng ai làm ra bát Chánh Đạo cả, chẳng ai làm ra tà niệm, chánh niệm cả.

Đó là cái Quy Luật chuyên Khởi cho nên Đây là một cái điều rất là khó.

Cái tính chất vô ngã Tức là không có cái ta không có ai cả, không có ta nào là chủ nhân chủ sấu điều khiển, làm ra các sự vật hiện tượng không có ai tu, không có ai mà đó là những cái sự việc xảy ra theo quy luật duyên Khởi đấy.

Cho nên nếu như là quý vị tư duy theo cái Bát Tà đạo thì quý vị sẽ gặp khó ngay, phải có người tu chứ, phải có người nói người làm chứ? Ông a nói này, ông B làm này, ông C chửi nhau này, Đều là chủ nhân làm ra các sự việc đó mà bây giờ lại nói rằng là không có ai làm ra không có ai chửi cả không có ai nói cả. Đó chỉ là Duyên khởi thôi.

Đây là một cái gọi là rất là sâu kính tịch tĩnh Mỹ Diệu vượt qua mọi tư duy lý luận xuông chỉ người trí mới có khả năng giác hiểu. Cho nên đạo Phật dành cho người trí là như vậy. Cho nên chỉ có đức phật mới mới phát hiện ra vô ngã này thôi.

Cho nên là để hiểu được cái điều này là không phải là dễ, nhưng mà thực ra thì nó cũng không phải là khó nếu như là quý vị học thật sâu sắc Duyên khởi. Khóa học này là nêu lên rất là nhiều lần rồi không có cái ta nào là chủ nhân chủ sở hữu cả.

Câu 4: Cao Tiểu Minh: sư cho con hỏi khóa tu tứ niệm xứ có khác với Vipassana không ạ?

Không khác thì có hai cách giảng, không khác thì có phải hai cách giảng khác nhau không ạ?

Nếu khác thì con Phân biệt như thế nào?

Quý vị thấy rằng là phải cái này tôi cũng trả lời rồi nhưng mà nói trả lời gọn thôi Tứ niệm xứ là cái pháp hành Tứ niệm xứ. Đây gọi là Tứ Niệm Xứ, là bốn loại chánh niệm. Thực hành bốn loại chánh niệm: chánh niệm về thân, chánh niệm về Thọ, chánh niệm về tâm, chánh niệm về Pháp.

Khi mà quý vị hiểu pháp học rồi, có chánh niệm thì nó khởi lên toàn bộ Bát Chánh Đạo.

Cho nên tuy nói là Tứ Niệm Xứ, nhưng mà thực chất Bát Chánh Đạo bao gồm tám chi phần. Trong đó có cái chi phần Chánh Định gồm Sơ Thiền, Nhị Thiền, Tam Thiền, Tứ Thiền.

Cho nên tạm gọi là Thiền Tứ Niệm Xứ, nói chính xác là pháp hành Tứ Niệm Xứ chứ không phải là Thiền Tứ Niệm Xứ.

Thiền Tứ Niệm Xứ nói thế cũng được, là bởi vì cái từ thiền là nó xuất phát từ cái chữ Sơ Thiền, Nhị Thiền, Tam Thiền, Tứ Thiền. Là ám chỉ cái chi phần Chánh Định trong Bát Chánh Đạo.

Cho nên nói rằng là Thiền Tứ Niệm Xứ thì anh phải đạt được cái phần Chánh Định: Sơ Thiền, Nhị Thiền, Tam Thiền, Tứ Thiền rồi.

Còn cái gọi là Thiền Vipassana, nó không có trong kinh điển mà nó chỉ có trong chú giải sau này của những người sau thôi chứ nó không phải là của Đức Phật truyền dạy.

Chính vì thế cho nên người ta nói rằng Thiền Vipassana là chỉ là Thiền Tuệ thôi, chứ không có Thiền Định.

Không có Sơ Thiền, Nhị Thiền, Tam Thiền, Tứ Thiền thì làm gì gọi là Thiền được.

Cho nên là quý vị mới thấy rằng là trong cái Tứ Niệm Xứ có chỉ, tức là thực hành cái chánh niệm về thân để kinh nghiệm được tỉnh giác, tức là để dừng lại cái tâm biết trực tiếp giác quan, dừng lại đó gọi là Chỉ mà người ta thường quen gọi là Thiền Chỉ.

Và chánh niệm về Thọ, về tâm, về Pháp gọi là Thiền Quán: Quán Thọ, Quán Tâm, Quán Pháp.

Thì như vậy là trong Tứ Niệm Xứ là có Thiền Chỉ và Thiền Quán, còn sau này á thì Vipassana thì không có thiền chỉ mà chỉ có Thiền Quán.

Mà cái quán của họ cũng hết sức là mơ hồ chứ không có cái nội dung cụ thể đấy.

Cho nên quý vị thấy rằng, nếu như là quý vị là muốn phân biệt thì quý vị phải thực hành cho đúng từng cái rồi quý vị mới phân biệt được cái nào là có lợi ích, cái nào là không có lợi ích, cái nào đưa đến giải thoát, cái nào không đưa đến giải thoát.

Câu hỏi: Con không hiểu cụm từ Nhiếp Phục Vô Minh nghĩa là gì ạ? Con học định, định nghĩa trí tuệ và yêu thương từ một người thầy, nhưng người thầy lại có những điểm khiến con thấy không hiểu được.

Người thầy đó nói trích 5% doanh thu cho từ thiện nhưng lại không thực sự trích, mà kêu gọi ủng hộ sau đó thấy đủ tiền nên lấy nguyên tiền ủng hộ đó trên danh nghĩa doanh nghiệp của thầy tặng cho chùa và công bố tiền của doanh nghiệp. Con thấy người đó đổi xe, đi sự kiện xa hoa. Con thực chứng kiểm toán toàn bộ quỹ đó. Với những sự việc như vậy con rời đi con thấy tâm con giải thoát. Nhưng làm sao để tuệ con giải thoát?

Trả lời: Quý vị thấy rằng nhiếp phục vô minh, thí dụ như là quý vị thực hành cái chánh niệm về thân, quý vị thực hành là để kinh nghiệm cái thấy thuần túy, lúc đó cũng không có tham, sân, si. Nhưng mà khi đó quý vị mới chỉ là nhiếp phục, đè nén cái vô minh xuống để có cái tâm giải thoát thôi.

Còn khi mà quý vị thực hành quán Thọ, quán Tâm, quán Pháp, lúc đó quý vị mới thay đổi cái hiểu biết của mình từ tà kiến sang Chánh kiến, từ vô minh sang Minh, lúc đó mới gọi là thanh lọc vô minh.

Cho nên khi mà quý vị thực hành chánh niệm về thân, quý vị an trụ tỉnh giác, quý vị đạt được tâm giải thoát thì đó gọi là nhiếp phục vô minh.

Còn khi mà quý vị thực hành chánh niệm về Thọ, về Tâm, về Pháp thì lúc đó là thanh lọc vô minh, quý vị an trú Tuệ giải thoát.

Cho nên là quý vị học cái bài tâm giải thoát và tệ giải thoát thì tâm giải thoát đưa đến giải thoát rất là nhiều trong cuộc sống, 70-80%, nhưng mà tuệ giải thoát mới chặt đứt cái gốc rễ vô minh, mới thanh lọc được vô minh.

Còn cái mà quý vị nói rằng làm sao để quý vị xa lánh được vị thầy đó rồi quý vị đạt được tâm giải thoát, bây giờ quý vị làm sao Tuệ giải thoát thì cái này là quý vị chưa hiểu gì về tâm giải thoát tuệ giải thoát cả.

Quý vị có thể rằng là quý vị xa lánh được vị thầy đó, thực ra là trước thì quý vị thích thầy thì quý vị đi theo thầy đến khi quý vị thấy như vậy thì quý vị ghét thầy thì quý vị Xa lánh chứ đó đâu có phải rằng là tâm giải thoát.

Còn tâm giải thoát thì quý vị phải thực hành chánh niệm về thân an trú cái thấy thuần túy thì quý vị mới là an trú tâm giải thoát, quý vị thực hành

chánh niệm về Thọ, về tâm, về Pháp thay đổi được cái nhận thức, thay đổi được cái hiểu biết từ vô minh sang Minh mới là An trú Tuệ giải thoát.

Cái này là quý vị có học trong cái buổi sáng ngày thứ năm rồi, tâm giải thoát Tuệ giải thoát.

Câu hỏi: 25. Dương Thị Lan, sư cho con hỏi các tông phái đều nói rằng kinh của họ là lời Đức Phật nói. Thầy dạy rằng có năm tính chất để đánh giá đâu là lời Phật dạy, vậy minh chứng cho năm tính chất này ở đâu được viết lại ở đâu? Con xin tri ân sư.

Trả lời: Cái này quý vị đọc trong các bộ kinh Nikaya, trong Trung Bộ rồi Tương Ưng, Tăng Chi đều có nói lên năm cái tính chất của giáo pháp cả. Và đặc biệt là quý vị nếu như quý vị đến các chùa Nam Tông thì cái thời lễ bái đầu tiên thì đều có Niệm Phật, Niệm Pháp, đều có tụng lên cái niệm pháp này bằng tiếng Pali, bằng tiếng Việt đều có cả.

Câu hỏi: Hai người vốn không quen biết lại gặp nhau thì sao?

Trả lời: Thì cái này là do cái tương tác Phả N và đặc biệt là cái tương tác này là nó phụ thuộc vào cái lượng thông tin pháp Trần ở trong bộ nhớ của mỗi người đấy, nó có những cái tương hợp thì nó sẽ là tương tác.

Câu hỏi: 3. Nếu chỉ dừng lại ở tâm biết trực tiếp giác quan thì liệu rằng nam và nữ có phát sinh tình cảm được không ạ?

Trả lời: Đương nhiên nếu như là quý vị thực hành cái chánh niệm về thân, quý vị An trú cái biết trực tiếp giác quan, tức là cái thấy thuần túy thì lúc đó quý vị kinh nghiệm là không có tham sân si, không có thích không có ghét bất kỳ đối tượng nào thì làm gì có cái chuyện phát sinh tình cảm nam nữ nữa phải không ạ?

Quý vị thấy rằng là chỉ khi nào thích thì lúc đó mới phát sinh tình cảm nam nữ và cái đó chỉ ở trên cái lộ trình tâm Bát Tà đạo thôi.

Và cái thích đó thì rõ ràng là quý vị đã quan sát thấy cái lộ trình tâm đó là phải căn Trần tiếp xúc phát sinh đồng thời Thọ, Tưởng tiếp đến là tà niệm, tà tư duy, tà tri kiến. Lúc đó nó mới phát sinh hoặc tham hoặc sân hoặc si.

Thì rõ ràng là phải có ý thức khởi lên rồi mới phát sinh tham mới phát sinh tình cảm nam nữ.

Còn nếu như là quý vị thực hành là chánh niệm về thân chỉ thấy thôi không có thích Ghét thì làm sao mà có thể phát sinh cái tình cảm nam nữ được.

Câu hỏi 26: Con kính thưa sư cho con hỏi làm thế nào để không Khởi lên bất kỳ Khái niệm nào khi thấy đối tượng ạ? Vì Khải niệm thường xuyên phát triển ngay khi con nhìn thấy hình ảnh đồng thời cùng một lúc con phải làm thế nào?

Trả lời: Thế thì bây giờ quý vị đã thấy rằng là để mà không Khởi lên Ngôn Từ khái niệm để kinh nghiệm cái thấy thuần túy thôi, cái thấy đó là vô niệm Vô ngôn vô phân biệt thì quý vị chỉ có nhớ đến ngậm chặt răng lưỡi rồi nhắc thầm "thấy thấy" theo nhịp.

Quý vị chỉ cần làm như vậy quý vị phải làm hai điều. Điều thứ nhất là ngậm chặt răng lưỡi. Điều thứ hai là nhắc thầm thấy thấy theo nhịp thì lúc đó quý vị chỉ thấy thôi sẽ kinh nghiệm thấy mà không suy nghĩ thấy mà không Khởi lên khái niệm đấy.

Trừ những cái trường hợp mà nó nổi trội nó lâu thì lúc đó nó mới Khởi lên, còn là đa phần là chỉ thấy thôi.

Nhưng mà quý vị lưu ý quý vị phải thực hành cho đúng đặc biệt là cái từ thấy thấy là phải nhắc liên tục bởi vì nhắc cái từ đó là để cái Chánh nghiệm nó khởi lên là nhớ đến thấy thôi thì lúc đó là chỉ thấy mà không suy nghĩ.

Còn nếu như là quý vị Quên nhắc cái từ thấy thấy là lúc đó là quý vị đã là nhớ đến chuyện khác rồi cho nên lúc đó là nhìn cái gì thì thấy rồi Khởi lên cái biết. Nó khởi lên suy nghĩ về cái đó, cái đó là cái gì.

Vì vậy là quý vị phải duy trì cái nhắc thầm thấy thấy cho nó liên tục theo nhịp thì lúc đó là quý vị sẽ kinh nghiệm được cái thấy thuần túy thôi.

Câu hỏi: 27 Kính thưa sư nếu trong quá trình tu Nếu chỉ dừng lại ở tâm giải thoát thì người tu phải làm những việc gì ạ? Có thể kết hợp Tu Đại thừa và Tu Tâm giải thoát được không? Vì tu Tuệ giải thoát là điều rất khó đối với người bình thường, một cư sĩ tại gia.

Trả lời: Quý vị thấy rằng thực hành đúng cách để đạt giải thoát

Nếu quý vị học và thực hành đúng, dù là Tu Tâm Giải thoát hay Tuệ giải thoát, chỉ cần nhớ ngậm chặt răng lưỡi.

Rồi nhắc thầm "thấy, thấy" hoặc "thấy rõ, thấy rõ" hoặc "thấy rõ Cảm giác" hay "cảm giác".

Khi nhắc thầm "thấy, thấy" hoặc "thấy rõ, thấy rõ", quý vị an trú tâm giải thoát.

Nếu nhắc thầm "thấy rõ Cảm giác" hay "cảm giác", quý vị an trú Tuệ Giải Thoát.

Thực hành để có kinh nghiệm, khi Khởi lên thấy rõ Cảm giác, quý vị thấy rõ đối tượng và biết đó là cảm giác.

Chỉ vậy thôi, nó dừng lại, không tiến triển gì nữa.

Rõ ràng là không yêu thích, không chán ghét, độc lập, không ràng buộc, giải thoát, không hề lụy với đối tượng đó.

Đó chính là tuệ giải thoát.

Câu hỏi: Nguyễn Hồng Đức thưa sư, tại sao không có cái ta, của ta, mà lại do ta, tại ta, bởi vì ta? Ví dụ, do ta chứng ngộ

Trả lời:
Quý vị thấy rằng quý vị đang tư duy vô ngã trên Hữu ngã.

Quý vị đang dùng cái ta, tà kiến, bát Tà đạo để tư duy về vô ngã.

Khi quý vị thấy được duyên khởi, thấy tất cả vô thường, vô chủ, vô sự, quý vị thấy không có cái ta. Vậy thì làm gì có cái ta, bởi vì ta, do ta nữa?

Quý vị vẫn tư duy trên nền có một cái ta, rồi lại nói không có cái ta.

Quý vị phải quan sát khách quan sự thật để kết luận rằng không có cái ta nào cả, gọi là vô ngã. Vô ngã tiếng Việt là không có cái ta nào cả.

Khi đã tuệ tri không có cái ta nào cả, thì làm gì còn ý nghĩ do ta, tại ta, vì ta?

Nói không có cái ta rồi lại nói do ta, tại ta, vì ta, có phải tư duy đó mâu thuẫn không?

Câu hỏi:
Dạ, con thưa sư, sư cho con hỏi cách áp dụng lộ trình tâm Bát chính đạo vào những tình huống lo lắng, lo sợ trước những vấn đề bất ngờ xảy ra trong cuộc sống như trong trường hợp dưới đây:

Trường hợp một: Khi mình không còn cảm giác căng thẳng khi chờ tắc đường, nhưng nhỡ hôm ấy đi làm tắc đường quá là mình trễ giờ nên căng thẳng lo lắng vì bị sếp mắng thì phải làm sao ạ?

Trả lời:
Quý vị suy nghĩ chính chắn, sâu sắc một chút.

Cứ giả sử đến cơ quan muộn thì sếp mắng đi.

Nếu đến cơ quan vẫn bị sếp mắng, vậy thì khi đang tắc đường, lo sợ sếp mắng khởi lên, hoặc không lo sợ sếp mắng khởi lên, cái nào tốt hơn?

Ví dụ, trễ giờ là sếp mắng.

Đang kẹt xe mà lo sợ sếp mắng thì vẫn bị sếp mắng thôi.

Không lo sợ sếp mắng thì vẫn bị sếp mắng.

Đi làm trễ vì tắc đường, sếp sẽ mắng.

Có hai trường hợp: lo sợ thì sếp vẫn mắng, không lo sợ thì sếp vẫn mắng.

Vậy người khôn ngoan chọn cách nào? Chọn không lo sợ để yên ổn; lo sợ là khổ.

Nếu chậm là bị sếp mắng, vậy thì ngay bây giờ, làm thế nào để không lo sợ, tức là hết khổ ngay bây giờ và tại đây!

Còn tí nữa sếp mắng thì giải quyết sau.

Đang tắc đường, sợ bị mắng, sân nổi lên rần rần, lo sợ.

Nói rằng mình sợ này sếp cũng mắng; thôi thì chấm dứt cái sợ này để yên ổn ngay hiện tại. Chấm dứt khổ ngay bây giờ, còn tí nữa mình giải quyết.

Lúc đó ngậm chặt răng lưỡi rồi khởi lên "thấy, thấy", vừa không bực bội vì tắc đường, vừa không bực bội vì sếp, không lo sợ sếp mắng.

Ngay khi chờ đợi đã chấm dứt khổ ngay bây giờ và tại đây.

Đến trễ giờ, lo sợ cũng trễ giờ, không lo sợ cũng trễ giờ.

Chắc chắn chọn không lo sợ, phải thực hành không lo sợ.

Đến trước mặt sếp, sếp sẽ mắng.

Nếu lúc đó sếp mắng mà vẫn thực hành Bát Chánh Đạo, vẫn ngậm chặt răng lưỡi rồi "thấy, thấy", thì sếp mắng thế nào mà không nổi sân, quý vị có khổ không?

Quý vị biết rằng sếp mắng là việc của sếp, quý vị cứ ngậm chặt răng lưỡi khởi lên "thấy, thấy" là được.

Cũng có thể khởi lên nghĩ ngày mai mình đi sớm một chút để khỏi tắc đường.

Quý vị lúc nào cũng hết khổ ngay bây giờ và tại đây, chứ đâu phải không áp dụng được.

Câu hai: Khi bố mẹ già yếu, ốm đau bệnh tật hay con cái bị ốm mà không thể nào không lo lắng cho họ được, dẫn tới căng thẳng lo sợ thì xưa thưa sư mình làm thế nào ạ?

Trả lời:
Quý vị cứ thực hành cho đúng rồi sẽ làm tương tự.

Vấn đề là quý vị phải thành thạo phương pháp thực hành này: ngậm chặt răng lưỡi rồi Khởi lên là "thấy, thấy" hoặc "thấy rõ, thấy rõ" hoặc "thấy rõ Cảm giác".

Liên tục như vậy, quý vị sẽ giải quyết được mọi chuyện một cách rất bình an, thoải mái.

Câu 30: Kính thưa thiền sư, cho con hỏi lý do vì sao ngồi kết già là tư thế thù thắng nhất, có phải tư thế đó giúp cho thiền sinh dễ nhập định hơn không ạ? Nếu đúng thì vì sao lại thế ạ? Xin sư giải thích giúp con những cái vấn đề này.

Trả lời:
Quý vị không nên tìm hiểu chi tiết những cái này, vì sẽ bỏ lỡ cơ hội thực hành.

Quý vị cứ thực hành rồi sẽ tự mình giải đáp được.

Việc tìm hiểu cũng tùy theo mức độ, tùy theo nhu cầu.

Ví dụ, mua điện thoại đầu tiên, chỉ học cách bấm chỗ này chỗ kia, mở máy, gọi, không cần tìm hiểu cấu tạo, linh kiện.

Đa phần chỉ cần biết bấm nút nào ra kết quả nào, sử dụng được là được.

Đâu cần biết mạch điện, vi mạch như thế nào.

Đến khi có thể hiểu được nguyên tắc hoạt động, sửa điện thoại, thì có thể học sâu hơn về cấu trúc điện thoại.

Nếu là kỹ sư bán dẫn thì sẽ hiểu sâu hơn nữa.

Còn mức độ sử dụng thì chỉ cần học mấy phút: bấm nút này nút kia là ra kết quả.

Thế thì những việc như tại sao ngồi kiết già lại tốt hơn, quý vị không cần tìm hiểu, cứ thực hành rồi sẽ tự mình trả lời được.

Câu 31: Kính thưa sư, nhờ thiền sư giải đáp giúp con hiện tại con đang thấy bố mẹ con đang trong giai đoạn bất khổ bất lạc và khởi lên tâm si và có hiện tượng phát sinh hạnh Khổ từ bố mà bố mẹ con ở quê ít Nghe Phật Pháp con nói thì bố mẹ khó hiểu vậy sư có cách nào để giúp bố mẹ con không ạ?

Trả lời:
Quý vị cứ thực hành cho đúng rồi quý vị sẽ làm tương tự.

Vấn đề là quý vị phải thành thạo cái phương pháp thực hành này: ngậm chặt răng lưỡi rồi Khởi lên thấy thấy hoặc là thấy rõ thấy rõ hoặc là thấy rõ Cảm giác.

Thì lúc đó quý vị liên tục như vậy thì quý vị sẽ giải quyết được mọi chuyện một cách rất là bình an thoải mái thôi.

Nếu quý vị thấy những điều mình học, mình thực hành giúp giảm bớt khổ đau và làm cho cuộc sống tốt đẹp hơn. Quý vị có thể thuyết phục bố mẹ bằng chính kinh nghiệm của mình. Đương nhiên, cần phải học và thực hành nghiêm túc, không phải chỉ nghe sơ qua là có thể thực hành được.

Câu 32: Kính thưa Thiền sư, hiện nay có rất nhiều pháp môn tu học. Vậy làm sao để biết nên tu theo pháp môn nào cho đúng và biểu hiện của việc tu đúng là gì?

Trả lời: Quý vị hãy lấy tiêu chuẩn là pháp môn nào đưa đến chấm dứt khổ ngay bây giờ và tại đây thì đó mới là tu đúng. Còn tu để cho tương lai, mai sau thì đó không phải là giáo pháp thật. Quý vị tìm học, phải học rồi mới hành được, phải học đầy đủ thì mới hành được. Không phải nghe vài ba câu rồi hành được đâu. Học đầy đủ rồi lúc đó mới hành. Việc học và hành đó với mục đích chấm dứt khổ ngay bây giờ và tại đây thì quý vị hãy học theo nơi đó. Còn việc học, hành nào mà hy vọng tương lai mình sẽ hết khổ thì đó không phải là pháp môn đáng học. Biểu hiện của tu đúng là tham, sân, si của mình giảm đi, khổ của mình giảm đi, mình ngày càng trở nên dễ tính hơn.

Câu 33: Kính thưa Thiền sư, một nhân duyên tốt đẹp đã đưa con đến đây để ngộ ra sự thật. Vậy sau khi về, con phải khuyên bạn trai muốn bỏ hồng trần đi tìm một nơi để tu học một mình như thế nào cho đúng Bát Chánh Đạo?

Trả lời: Vấn đề này là hoàn cảnh cụ thể của quý vị, quý vị phải tự giải quyết lấy. Tôi không thể biết được quan hệ và hoàn cảnh cụ thể của quý vị để mà nói được.

Câu 34:

Tâm ghi nhận nhận thức cảm tính đối tượng, quá trình ghi nhận đó xảy ra như thế nào và đối tượng ghi nhận là gì? Hơn nữa, khi quán tưởng thức ghi nhận cảm giác pháp trần, có những lúc suy nghĩ linh tinh hiện lên, ví dụ như đến cảnh gặp người bạn cũ và suy nghĩ không biết chờ họ thế nào. Điều này có thể quán tưởng thức như thế nào? Và xin sư chỉ cho con khi có những hình ảnh suy nghĩ linh tinh mà mình không muốn nghĩ tới khởi lên trong đầu thì làm thế nào để không còn suy nghĩ đến đó nữa?

Trả lời: Quý vị thực hành quán tưởng thức, tức là có thể chủ động nghĩ đến chuyện quá khứ chỗ này chỗ kia. Nhưng vừa khởi lên cái gì thì cái biết, ý thức, chánh kiến khởi lên là cảm giác pháp trần, hoặc tưởng thức thấy cảm giác pháp trần, thì mình chỉ thực hành như vậy thôi. Khi quý vị suy nghĩ linh tinh thì quý vị chỉ thực hành chánh niệm về thân hay chánh niệm về thọ thì đều đưa đến chấm dứt những suy nghĩ linh tinh. Khi quý vị thực hành chánh niệm về thân, quý vị thực hành thấy rõ. Hoặc quý vị nhắc thầm tọa thiền, thoải mái. Hoặc quý vị chú tâm theo dõi cảm giác chuyển động lên xuống rồi cảm giác chuyển động toàn thân. Lúc đó quý vị an trú vào thấy thuần túy, chấm dứt suy nghĩ. Khi quán thọ, quán tâm thì có suy nghĩ, nhưng đó là chánh tư duy, không còn suy nghĩ linh tinh. Thực hành Tứ Niệm Xứ giúp quý vị chấm dứt 80-90% những suy nghĩ linh tinh. Chỉ còn lại những suy nghĩ có ích thôi.

Câu 35:

Câu hỏi: Kính thưa Thiền sư, Lucid Dream là một giấc mơ chủ động, trong đó người ta có thể nhìn thấy giấc mơ giống như thật, chủ động điều khiển được giấc mơ nhưng không có chánh niệm giống như trong sơ thiền hay nhị thiền. Điều này đúng không?

Trả lời: Điều khiển được giấc mơ thì lúc đó là tỉnh rồi, đâu còn mơ nữa mà gọi là giấc mơ.

Câu 36:

Câu hỏi: Kính thưa Thiền sư, mong sư giải đáp giúp con một vài câu hỏi về hóa sanh. Nếu hóa sanh đã đi sang kiếp khác sau khi chết, vậy kiếp này cần vun bồi các hóa sanh đó trong đó có các thông tin pháp trần để tốt đẹp hơn đúng không? Nếu hóa sanh là ta thì có mâu thuẫn với sự thật không có cái ta không? Nếu không có hóa sanh thì việc thí thực, thờ cúng người đã mất như thế nào cho đúng? Hóa sanh không có thực chứng mà đó chỉ là những suy luận, vậy làm sao biết đó là sự thật?

Trả lời: Hóa sanh tôi đã trả lời nhiều rồi. Nói hóa sanh là do suy luận thì biết nó có thức hay không? Đương nhiên, quý vị sẽ thấy cái biết ý thức đều là do suy luận cả. Chỉ có cái thấy mới là thấy sự thật. Nhưng thấy đó chỉ thấy sáu cảm giác thôi. Những cái biết khác đều là biết qua suy luận. Cái biết ý thức là biết qua suy luận. Sự suy luận dựa trên sự thực được mắt thấy tai nghe thì khẳng định được là có thực. Hiện tượng vong nhập, ma nhập là có thật, nhưng người ta lại giải thích hiện tượng đó là linh hồn, nó là sai sự thật, nó là tà kiến. Chúng ta quan sát hiện tượng có thật, mắt thấy tai nghe là hiện tượng vong nhập. Dù rất ít người tiếp cận được nhưng hiện tượng đó là có thật. Nhiều người chứng kiến mới biết hiện tượng đó có thật. Đó là mắt thấy tai nghe thấy hiện tượng, còn bản chất của hiện tượng thì phải do tư duy suy luận và dựa trên rất nhiều kiến thức khác nhau rồi lúc đó mới kết luận và kiểm chứng lại.

Câu 37:

Câu hỏi: Mong sư giải đáp giúp con, khi con quán tưởng thức khi nhận cảm giác pháp trần và quán hơi thở, con cảm giác hơi thở và cơ thể nhẹ bỗng, con khởi lên đã vào định rồi thì hơi thở nhẹ bỗng biến mất. Lúc đó có phải tâm khoái trá, tâm tham khởi lên và làm mình ra ngoài định phải không? Làm sao để khắc phục?

Trả lời: Đừng khởi lên cái gì cả. Quý vị cứ tiếp tục thực hành cho đúng. Đương nhiên cái biết ý thức vẫn tự động khởi lên là biết vào định, thậm chí là xác định sơ thiền, nhị thiền, tam thiền, tứ thiền thì vẫn không sao cả. Vấn đề là quý vị tiếp tục thực hành cho đúng thì nó vẫn duy trì cái định đó thôi. Vấn

đề là lúc đó mình lại nghĩ sang chuyện khác, mình bị phân tâm cho nên nó mất định. Chứ không phải mình biết rằng đã vào định hay định sơ thiền, nhị thiền là mất định đâu. Vấn đề là mình đã suy nghĩ sang chuyện khác, phân tâm về chuyện khác cho nên mình mất định.

câu hỏi: quán hơi thở và cảm nhận năng lượng ở hai bàn tay rất nóng và cảm nhận được từng nhịp đập trên bàn tay thì thiền có đúng không?

Không sao cả. Cảm giác như thế nào thì thấy rõ như vậy là được thôi. Vấn đề là đừng có suy nghĩ gì về những cái đó. Nếu khi mình quán cảm giác thì mình biết nó là cảm giác xúc chạm là được rồi.

Câu hỏi: trong phần thực tập con không thấy sư hướng dẫn phần quán tâm giận dữ, buồn không vui, sư có thể hướng dẫn cách quán cái tâm này được không?

Trả lời: Tức là quán tâm sân, quán tâm giận, quán tâm tham, vân vân. Quý vị đang thực hành Bát Chánh Đạo. Quý vị thực hành chánh niệm thì do có chánh niệm mà nó khởi lên Bát Chánh Đạo. Bát Chánh Đạo thì không có tham, không có sân, không có si, không có giận dữ, không có ác ý, không có bạo tàn. Vậy thì khi quý vị đang thực hành Bát Chánh Đạo, quý vị lấy đâu ra sân hận, giận dữ, bạo tàn để mà quan sát? Khi quý vị thực hành Bát Chánh Đạo, quý vị quán thân, quán thọ, quán tâm, quán pháp thì quý vị tuệ tri, quý vị kinh nghiệm được là không có tham, không có sân, không có si. Đó chính là quý vị tuệ tri là không tham, không sân, không si, quý vị tuệ tri là không khổ, không vui, quý vị tuệ tri là khổ diệt. Khi đó Bát Chánh Đạo là như vậy. Lúc Bát Chánh Đạo làm gì có sân để mà quan sát? Chỉ khi Bát Tà Đạo thì lúc đó mới có tham, có sân, có si. Vấn đề là ở đây quý vị thực hành Bát Chánh Đạo chứ không phải rằng quý vị thực hành quan sát tham sân si.

Quý vị học pháp, học quý vị đã sống với Bát Tà đạo. Sống với tham sân si và khi mà quý vị khảo sát cái lộ trình tâm Bát Tà đạo đó, là quý vị đã quán sát tham sân si rồi.

Mình đưa đến hiểu biết đúng sự thật về tham sân si, về sự thật khổ. Còn bây giờ quý vị tu tập Bát Chánh Đạo là quý vị quan sát cái trạng thái không tham, không sân, không si, trạng thái khổ diệt, trạng thái niết bàn. Quý vị phải hiểu như vậy.

Cho nên là đa phần là không hiểu đúng được cái Bát Chánh Đạo.

Cho nên nói rằng tu là để quan sát, là để thấy khổ, để quan sát tâm sân, tâm tham, tâm sân, quan sát thấy khổ trên Bát Chánh Đạo. Làm gì có khổ nữa mà để mà quan sát thấy khổ.

Cho nên là quý vị mới thấy rằng là cái cốt lõi của Vipassana là tu là để thấy là các pháp là vô thường, các pháp là khổ, các pháp là vô ngã. Thế thì nếu như là thấy khổ thì lúc đó là lộ trình tâm đó là Bát Tà đạo, làm gì phải là Bát Chánh Đạo.

Cho nên là quý vị phải hiểu rằng là khi mà quý vị tu tập Tứ Niệm Xứ đây này, là quý vị phải quan sát được vô tham, vô sân, vô si, quý vị phải quan sát được khổ diệt. Chứ không phải rằng là quan sát khổ. Có khổ đâu để mà quan sát.

Câu 38:
Câu hỏi: Con kính thưa sư cho con hỏi Giáo Pháp của Đức Phật không dành cho đa số nhân loại mà chỉ dành cho người trí.

Vậy người trí gồm những đức tính như thế nào?

Trả lời: Cái này thì quý vị tự mình khảo sát. Không phải là ai cũng có thể tiếp cận được rồi học hỏi được.

Có người học không tiếp cận được rồi cũng không hiểu được.

Những người trí là những người mà học thấy ra được sự thật rồi quyết tâm khám phá sự thật, quyết tâm thực hành để đạt được cái sự thật này. Thì lúc đó mới là người trí.

Nếu như là quý vị thấy mình kiên trì theo pháp này, rồi mình cố gắng khám phá, rồi mình cố gắng thực hành để mình khám phá được sự thật này, thì quý vị khẳng định là mình có trí.

Còn là những người mà không có cái xu hướng đó, không có cái xu hướng muốn tìm hiểu, rồi nghe qua, rồi bỏ, rồi cũng là bỏ đi thôi.

Rồi nghe xong một chút rồi cũng không thực hành, rồi không có theo đuổi nó thì đó là không phải là người trí.

Câu 39: Bùi Thu Hải.

Con kính thưa sư cho con hỏi trên con đường Bát Chánh Đạo vắng mặt khổ vui, nhưng nếu hành thiền đạt các trạng thái sơ thiền, nhị thiền, tam thiền vẫn có hỷ lạc, kể cả tuệ giải thoát.

Vậy Hỷ lạc này có sinh ra tham không ạ?

Mong sư giải đáp thêm.

Trả lời: Hỷ lạc này là Hỷ lạc thôi chứ nó không có.

Bởi vì cái Hỷ lạc này là ở trên Bát Chánh Đạo.

Bát Chánh Đạo làm sao mà phát sinh ra tham được nữa.

Cái vui thoải mái ở trên Bát Tà đạo thì bản chất của nó là do tham mà phát sinh.

Cho nên là nó lưu vào cả cái tính chất tham đó.

Còn trên Bát Chánh Đạo cái vui thoải mái này là do Chánh Định khởi lên.

Trong nó không có tham cho nên là không thể phát sinh tham được.

Câu 40:
Câu hỏi: Con kính thưa sư cho con hỏi khi mình biết có Hóa Sanh đi theo, biết là Hóa Sanh phù hợp với mình đi theo để tu tập.

Họ đi theo tương tác thông tin tương tác nguy hiểm thì làm sao để biết tu tập cho chính mình mà biết không phải do Hóa Sanh điều khiển ạ?

Trả lời: Quý vị đừng có quan tâm cái gì cả. Cứ tu tập đi.

Cho dù là Hóa Sanh nó tác động tốt thì cũng tốt thôi.

Nhưng mà mình phải tự mình quyết tâm. Hóa Sanh hay không có Hóa Sanh thì mình cũng quyết tâm tu tập.

Rất là nhiều người được Hóa Sanh trợ giúp nhưng mà cái phần tự lập tự lực của mình là chính.

Còn nếu như là Hóa Sanh nó tương tác một thời gian rồi nó không tương tác nữa, mà mình không tự lập tự lực thì lúc đó là mình rớt đấy.

Câu 41:
Câu hỏi: Con kính thưa sư giải đáp cho con thắc mắc sau, con xin tri ân sư ạ.

Qua bài học về Hóa Sanh, con thực sự lông tóc dựng ngược và càng khẳng định niềm tin trong con.

Pháp môn mà con đang được lĩnh hội từ thầy là con đường tu tập duy nhất của con từ này cho đến cuối đời.

Tuy vậy, xung quanh đang có rất nhiều Hóa Sanh cùng tồn tại đặc biệt là tổ tiên ông bà bố mẹ và những người thân khác của con.

Để giúp các Hóa Sanh bớt đau khổ, nhiều chùa đang tụng kinh cầu nguyện cho họ với lời giải thích là giúp họ nương vào để mà thoát khổ mà vãng sinh.

Vậy con hay những người trong gia đình con có nên tham dự các hoạt động đó không của nhà chùa hay không?

Trả lời: Cái này tôi cũng trả lời nhiều rồi phải không nào.

Câu 42:
Câu hỏi: Kính thưa sư cho con hỏi về vấn đề Hóa Sanh dân số thế giới ngày càng tăng liên tục sinh sôi nảy nở qua các năm.

Vậy làm sao để đủ Hóa Sanh liên tục như vậy?

Vấn đề thứ hai con muốn hỏi các Hóa Sanh có thường xuyên quanh quẩn ở nghĩa địa nghĩa trang không ạ?

Hay là họ luôn quanh quẩn bên người thân và nhà họ khi còn sống?

Con xin cảm ơn.

Trả lời: Những cái vấn đề này thì quý vị cũng không cần phải quan tâm, nó không liên quan gì đến cái tu tập để chấm dứt khổ.

Câu 43:
Câu hỏi: Kính thưa sư cho con hỏi hôm nay con học bài về Hóa Sanh, con có một thắc mắc mong sư giải đáp ạ.

Nếu con mở loa pháp thoại, những bài giảng của sư ở nhà thì các Hóa Sanh xung quanh họ có nghe thấy và tu tập theo được không?

Con nghe đến phương pháp hồi hướng phước lành cho ông bà cha mẹ và chúng sanh, nhưng còn những gì con nghe về văn tuệ thì không ai có thể cho ai phước được.

Xin sư giải chỉ dạy cho con về những quan điểm này.

Trả lời: Hóa Sanh chỉ thấy qua tâm người khác thôi chứ nó không có mắt tai mũi lưỡi thân ý như con người để mà nghe các cái âm thanh mà con người nghe được đấy.

Cho nên là quý vị thấy rằng là Hóa Sanh vẫn thấy cái thế giới này nhưng mà thấy qua cái bộ nhớ tâm thức của con người.

Vì vậy là cho dù có tụng đọc vân vân như thế nào đó thì khi tụng đọc Hóa Sanh nó thấy nó nghe ở cái tâm người tụng đọc chứ không phải là cái âm thanh ở bên ngoài.

Về vấn đề Hóa Sanh thì quý vị cứ làm tốt cái việc của mình thôi.

Cái nguyên lý của cái pháp tu này là làm tốt việc của mình, không xen vào việc người khác, không lo chuyển trời đất.

Thì quý vị sẽ thành tựu những cái mục đích của mình.

Như vậy là tôi đã trả lời hết các câu hỏi mà quý vị thiền sinh ở chùa Long Hưng gửi cho ban tổ chức.

Bây giờ tôi xin trả lại chương trình cho ban tổ chức.

Nam mô bổn sư Thích Ca Mâu Ni Phật!